

NORGES BONDELAG

Stortingets Næringskomitè
Stortinget
0026 OSLO

Vår saksbehandler
Anders J. Huus
22 05 45 36

Vår dato
2010-06-02
Deres dato

Vår referanse 2009/00677/085
Arkiv: 439
Deres referanse

Jordbruksoppgjøret 2010

Norges Bondelag viser til Prp. nr 133 S (2009-2010) ” Jordbruksoppgjøret 2010 – endringer i statsbudsjettet for 2010 m.m.”

Gjennomføring av jordbruksforhandlingene

Lørdag 15. mai 2010 ble det inngått jordbruksavtale mellom Staten og Norges Bondelag.

Resultatet ble behandlet i styret i Norges Bondelag 20.05.10 og styret fattet følgende vedtak:

”Den framforhandlede jordbruksavtalen for 2010 – 2011 godkjennes.”

Norges Bondelag konstaterer at forhandlingene ble gjennomført i henhold til Stortingets retningslinjer, Hovedavtalen av 1950 og de prosedyrer som er etablert.

Inntektsramme

Norges Bondelag er fornøyd med at det var mulig å komme fram til en jordbruksavtale, men vi er langt fra fornøyd med ramma for årets oppgjør. Inntektsramma på 950 mill. kroner gir grunnlag en inntektsvekst på om lag 11.500 kr/årsverk i 2011 når verdien av inntektsfradraget er inkludert. Dette er drøye 3.000 kr/årsverk mindre enn det andre grupper i samfunnet forventes å få i inntektsvekst fra 2010 til 2011.

I forrige Stortingsperiode hadde Regjeringa en målsetting om å ”*sikre utøvarane i landbruket inntektsutvikling og sosiale vilkår på linje med andre grupper*”. Norges Bondelag er tilfreds med at dette ble fulgt opp gjennom inngåtte jordbruksavtaler, og at Budsjettnemndas tallmateriale viser at utøverne i landbruket ser ut til å få en noe sterkere inntektsutvikling enn andre grupper målt i kroner for perioden sett under et.

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	Telefaks:	E-postadresse	Internet:
PB 9354 Grønland 0135 Oslo	Schweigaards gt. 34c Oslo	22 05 45 00	22 17 36 68	bondelaget@bondelaget.no	www.bondelaget.no
Norges Bondelag	Org.nr.: 939678670	Bankkonto:	8101.05.12891		
Bondelagets Servicekontor AS	Org.nr.: 985063001 MVA	Bankkonto:	8101.05. 91392		

For inneværende Stortingsperiode (2009-2013) har regjeringen som mål å ”*videreutvikle inntekts- og velferdsordningen i landbruket fra forrige periode*”. Norges Bondelag forutsetter at dette skal forstås som en videreutvikling i positiv retning i forhold til inntektsutviklingen i forrige periode.

Norges Bondelag vil understreke at skal en opprettholde et levende og mangfoldig landbruk over hele landet, som sikrer rekruttering, er næringa avhengig av å få rammevilkår med inntektsmuligheter som framstår som konkurransedyktig i forhold til andre yrker. At arealbruken er på veg ned, tolker vi som et viktig faresignal og en dårlig utvikling med sikte på å dekke opp matbehovet for en stadig voksende befolkning.

Norges Bondelag ber Stortingets Næringskomitè bidra til at norske bønder gis muligheter for en kronemessig inntektsutvikling på linje med andre grupper, samt et lavinntektstillegg. Dette vil stimulere til rekruttering og gjøre jordbruksnæringa mer konkurransedyktig ved at inntektsforskjellene til andre yrker i samfunnet reduseres.

Tollvernet for melk og melkeprodukter

Til tross for lav inntektsramme valgte Norges Bondelag å inngå en jordbruksavtale i år. Et helt avgjørende moment var det framlagte brevet fra finansministeren av 14. mai, om at Finansdepartementet er innstilt på å fremme forslag om overgang fra kronetoll til prosenttoll på flytende melkeprodukter.

Norges Bondelag vil understreke at melkeproduksjonen står for den klart største andelen av verdiskapingen i norsk landbruk og produksjonen er svært viktig distriktpolitisk. Fokus på framtidige rammevilkår for melkeproduksjonen er derfor svært viktig. Det er helt avgjørende at en legger til rette for å kunne ta ut mer av kostnads- og inntektsveksten i markedet. Den grunnleggende forutsetningen for dette er et effektivt tollvern. I Særskilt vedlegg nr.1 til St. prp. nr. 65 (1993-94) ”Norges bindingslister – varer og tjenester” står følgende på side 3: ”*Hvor både spesifikk og ad valorem tollsats er angitt vil man benytte den sats som til enhver tid er høyest*”.

Norges Bondelag er tilfreds med at Finansministeren vil ta i bruk prosenttoll for drikkemelk. Norges Bondelag ønsker imidlertid at bruken av prosenttoll utvides til også å gjelde ost. Melk til ost utgjør nær halvparten av det samlede melkevolumet, og tollbeskyttelsen er svak. Prosenttoll på ost vil bidra til å gjøre norsk melkeproduksjon og foredlingsindustri mer robust.

Norges Bondelag ber Stortingets Næringskomitè bidra til å styrke importvernet for melk innefor WTO-avtalen og at prosenttoll på sikt utvides til også å omfatte ost.

Omfordeling og økonomi i kornproduksjonen

Norges Bondelag ser ikke på omfordeling mellom bønder som noen farbar strategi for å øke inntektene til prioriterte grupper eller produksjoner. Under årets forhandlinger fikk Norges Bondelag redusert det sterke kuttet i kornøkonomien som lå i Statens tilbud. Dette var avgjørende for at vi kunne inngå avtale. Norges Bondelag vil poengtere at selv om kornprodusenter fikk økt kornprisen i to tidligere jordbruksoppgjør, særlig begrunnet ut fra

Vår dato
2010-06-02

Vår referanse
2009/00677/085

økte gjødselkostnader, viser tallmaterialet fra Budsjettnemnda for Jordbruket at referansebrukene med korn, har hatt en negativ inntektsutvikling fra 2008 og fram til 2010. Årets jordbruksoppgjør vil ikke dekke opp for forventet kostnadsvekst på kornbrukene.

Korn- og kraftfôrpolitikken spiller en sentral rolle i norsk landbruksproduksjon og lønnsomheten i kornproduksjonen er avgjørende for dagens produksjonsfordeling, med grovfôrbasert husdyrhold i distriktene. Norges Bondelag vil advare mot ytterligere svekking av kornøkonomien. Ingen jordbruksproduksjoner ligger høyt inntektsmessig sammenlignet med hva andre grupper i samfunnet har. Dette underbygges av referansebrukene.

Norges Bondelag ber Stortingets Næringskomité medvirke til at omfordeling mellom lavinnteksgrupper unngås. For å kunne opprettholde norsk matproduksjon, må også økonomien i kornproduksjonen sikres. Det må tilføres budsjettmidler for å løfte prioriterte områder og/eller produksjonsformer i jordbruket.

Fraktilskudd

Fraktilskudd er et viktig landbrukspolitisk virkemiddel for å utjevne prisforskjeller til produsenter i ulike deler av landet. Fraktilskudd bidrar til å sikre like priser uavhengig av avstand til anlegg og er derfor sentrale virkemiddel for å kunne videreføre produksjonsfordelingen. De er også et målrettet kostnadsreducerende tiltak for alle produksjoner.

Norges Bondelag er fornøyd med at en i årets jordbruksoppgjør har blitt enige om en ny modell for innfraktilskudd for slakt og at en har tilført ordningen 60 mill. kroner for å sikre bedre fraktutjevning på kjøttsektoren.

Norges Bondelag ber Stortingets Næringskomité støtte opp om bruk av fraktordninger som distriktspolitiske virkemiddel.

Investeringsvirkemidler og investeringsfond.

Landbruket står overfor store utfordringer når det gjelder investeringer. Det gjelder blant annet fornying av driftsbygningene, investering i maskiner og redskap som kan brukes på mindre arealer, tørkeanlegg for å møte en situasjon med mer nedbør og automatisering på husdyrbruk. Det er heller ikke investert nok i vedlikehold av areal og nydyrking. Økonomien i jordbruket oppleves for mange som så svak at en ikke ser muligheter for å fornye driftsapparatet. Gode ordninger for å stimulere til investeringer vil derfor være viktige framover.

Vår dato
2010-06-02

Vår referanse
2009/00677/085

I kravet vårt foreslo vi å etablere et investeringsfond med skattefordel som skulle omfatte investeringer til:

- Driftsbygninger i landbruket som oppfyller offentlige krav til god dyrevelferd
- Husdyrgjødsellager
- Indre- og ytre arbeidsmiljø
- Grøfting
- Energisparende tiltak i veksthus
- Bioenergi- og biogassanlegg

Ordningen skulle ha følgende utforming:

- Skattemessig avsetning av inntil 35 % av årlig næringsinntekt
- Maksimalt avsetningsbeløp 1 mill. kroner
- 100 % av avsetningen bindes i bank for å sikre egenkapital ved prosjektstart
- 15 % av avsetningen gis betinget skattefritak ved investering i fast produksjonsutstyr, 85 % gis endelig skattefritak (j.fr ordningen med Skogfond og skogavgiftsmidler).

Statens forhandlingsutvalg tok ikke stilling til forslaget og mente dette ikke var tema i jordbruksforhandlingene, men henviste til statsbudsjettet. **Norges Bondelag ber Stortingets Næringskomité medvirke til at en får etablert et investeringsfond med skattefordel for jordbruket.**

Med hilsen

Nils T. Bjørke

Per Skorge